

Környezetvédelmi pályázat

Ábrám Kálmán államtitkár, az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal elnöke kedden sajtótájékoztatót jelentette be, hogy az OKTH pályázatot indít „A szebb, emberibb környezetért” címmel. A Magyar Televízió és az OKTH kezdeményezésére minisztériumok, főhatóságok, megyei tanácsok és társadalmi szervezetek csatlakoztak a pályázat meghirdetéséhez, s csaknem 15 millió forintot ajánlottak fel a legeredményesebb pályázóknak. A kezdeményezés célja, hogy a társadalom legszélesebb rétegei társadalmi akciókban konkrét környezetvédelmi feladatok megoldásában vegyenek részt. Annál is inkább szükséges van erre — mutatott rá az államtitkár —, mivel az állam csak a társadalmi erők bevonásával, aktivizálásával képes elérni a környezet megóvásához szükséges célokat.

A pályázaton települések,

munkahelyi kollektívák, lakóközösségek, egyéb kisebb közösségek vehetnek részt, felajánlva a természetes, vagy épített környezet egy pontosan körülhatárolható területének közösségi célú védelmét, fejlesztését, rendezését, vagy egyéb környezetvédelmi feladat megoldását.

A pályázatot a Magyar Televízió Natura szerkesztőségéhez (1810 Budapest, Szabadság tér 17.) kell benyújtani, 1987. március 31-ig. A bírálóbizottság ez év május végéig dönt a pályázatok elfogadásáról. Az elfogadott pályaműveket 1989. május 17-éig értékelik és döntenek a pályadíjakról.

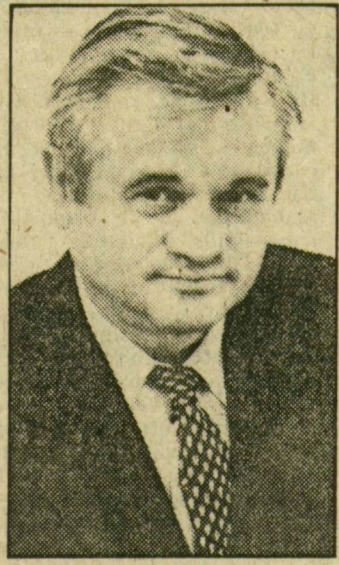
A városok, nagyközségek, községek, üzemek kategóriában 3 millió 500 ezer forintot, a munkahelyi csoportok kategóriában 1 millió forintot, az egyéb közösségek kategóriájában pedig 600 ezer forintot kapnak az első díjat nyert pályázók.

Új magyar zene a rádióban

Az Új magyar zene a rádióban című — a közönség, a kritikusok és a Kórusok Országos Tanácsa 1986. évi díjért rendezett — zenei seregszemlén a zenekari művek közül a kritikusok zsűrije Dubrovay László Szimfónia című művének, a közönség zsűrije Durkó Zsolt Széchenyi-oratóriumának ítélte díját. A kamarazene-kategóriában mindkét díjat Mártha István Babaházi történet című alkotása, a KÓTA díját pedig Vajda János Alleluja című kórusműve kapta. A Magyar Zeneművészek Szövetsége elnökségének különdíját, amelyet a seregszemlén legjobban szereplő fiatal zeneszerzőnek ajánlottak fel, Mártha István a Babaházi történet című művével nyerte el. (MTI)

Három évtized

A telephelyet kinövik, ugye?

Farkas József közel három évtizede az Universal Vegyipari Szövetkezet dolgozója. Több mint két és fél évtizede főkönyvelő. Több korszakváltást, nagy fejlődést követhetett végig munkahelyén. A szövetkezet eredményeit, fejlődését tükröző adatok az ő asztalán találkoztak. Nem elégedett meg a passzív regisztrációval, részt kért a fejlesztőmunkákban is. Egyike azoknak a kevés embereknek, akik elégedettek a fizetésükkel. Munkatempója, szövetkezeti fanatizmusa szintén ritkaság.

— Kérem, beszéljen arról a szövetkezetéről, ahová 1958-ban belépett!

— Nem főkönyvelőnek, hanem mindenestül jöttem. Akkor itt összesen tizenöt dolgozó volt. Árbevételünk évente szűk 2 millió forint volt. Főleg éppen aktuális hiánycikkeket gyártottunk. Főztünk szappant, az otthon főzött szappanhoz készítettünk szert, hajolajat, különféle körömlakkot. Ezek a termékek 25 évig éltek. Jól jövedelmeztek, pedig az olcsó cikkek listáján szerepeltek. No, meg központi elhatározásból ezeket nekünk gyártani is kellett. Később fűzőeltünk a kultúrcikk-szövetkezettel.

— S a jövedelemből futotta fejlesztésre is.

— Az első fejlesztési elképzelésünk meghiúsult. Kaptunk volna telephelyet 1963-ban, de megvásárlásához, felszereléséhez nem vehettünk fel hitelt. Akkor pénzhez elsősorban a termelőszövetkezetek jutottak. Pedig kellett volna nagyon egy telephely. Hét helyen dolgoztunk a városban, s még Szentesen is volt szappanfőző egységünk.

— Mikor lett főkönyvelő?

— Ezzel a munkával 1960-ban bíztak meg. Utána hamarosan elvégeztem a mérlegképes könyvelői tanfolyamot. Ezután mindjárt okleveles árszakértői vizsgát tettem. Később nekiláttam az okleveles könyvvizsgálói végzettség megszerzéséhez. Hogy mindig jól ment a munka, abban rengeteget segített a biztos családi háttér és a kollégáim tenni akarása.

— Mikor sikerült megvásárolni a sokáig várt telephelyet?

— Amikor a jelenlegi I-es számú telephely megszerzését elhatároztuk, ez a terület 18 tulajdonosé volt. Ezt a másfél hektárt sikerült megszerezniük.

— Hogyan?

van ez az érték a 200 millió, és a II-es telepen is közelít a termelési értékünk évente a 100 millióhoz.

— A II-es telepen is ön irányította a beruházást?

— Szeretem ezt csinálni. A meglévő munkák mellett nagy teher volt. Bár ha intéz valamint az ember, teljesen mindegy, hogy 10 millió vagy 100 millió a nagyságrend. Az utánjárásban nem sok különbség van. A rendeletek átnézésére, a költségvetések ellenőrzésére már az irodában nem jutott idő. Ezek mindig otthoni feladatok voltak számomra. Manapság már nem mondhatja egy főkönyvelő, hogy ő csak számvitelrel foglalkozik, mert akkor előbb-utóbb a hullámok összecsapnak a feje felett. Műszakilag is próbálok megismerni a termékeinket, és beruházási elképzeléseinket is. De otthon kell lenni a piac ismeretében is.

— 1986-ban megvették a Szegedi Magas- és Mélyépítő Vállalat Kenyérgyári úti telepét.

— A régebbi területen csak úgy tudtunk új termékekkel foglalkozni, ha egy korábbi terméket kicserélünk az újdonsággal. A két telepen a beépítettség szintje 100 százalékos, s még a hordótárolás is gondot okozott. Megnéztük az SZMMV eladói telepet, és megállapítottuk, hogy nekünk megfelelne. S olcsóbb is volt egy új építkezésnél ez a megoldás. Nagy tömegű termékeket lehet itt gyártani. Ezt a területünket döntően szovjet exportra szánjuk. Az új telephely birtokában területi gondjaink jó ideig nem lesznek.

— Mit mutat a főkönyv a szövetkezet 1986-os éve-ről?

— Az eredményünk várhatóan most is az egy évvel korábbi szinten lesz, vagyis hozzávetőlegesen 50 millió forint. Ezt létszámcsökkenés mellett érték el. Közben dolgozaink jövedelme 6 százalékkal emelkedett, de érezzük már azt is, hogy tartalékaink a jövőre nézve végesek.

— Mit terveznek 1987-re?

— Beruházásunkhoz a kölcsönkérőnk már bent van az Okmisk-nál. A szövetkezet, anyagi lehetőségétől, szovjet partnereink árulási-értékesítési függő hitel-folyósítás. Az idén mindenekelőtt megindítjuk a kísérleti üzemet, és 1988 második felében várható nagyobb továbblépés a beruházásban. Egyéb terveinkről elmondanám, hogy tovább bővítjük a Wella-kooperációban készülő termékeink számát új parfümmel jelentkeznünk, néhány régi cikkünket megújítjuk. Fontos a forgóalap bővítése. Szeretnénk a 6 százalékos bérszínvonal-emelkedést tartani. S természetesen nem mindegy, hogy hogyan alakul az eredményünk, mert ilyen nagy fejlesztés előtt rendkívül fontos, hogy minél nagyobb összeg legyen az érdekelttől alapunkban.

Böle István

NEB-ülés

A Szeged Városi Népi Ellenőrzési Bizottság tegnap, kedden tartotta idei első ülését. A testület elfogadta az 1987. évi munkatervet, és jóváhagyólag értett egyet a földterületek mezőgazdasági célú hasznosítására, illetve tartós használatba adására, a részesművelés alkalmazásának tapasztalatairól szóló vizsgálati anyaggal.

Az idő édesgyermekai

„Slim tudja, mi az idő.”
(Jack Kerouac: Uton)

A Deep Purple Magyarországon

Emlékezzünk csak: Slim alakját Jack Kerouac alkotta meg világhírű regényében. Slim zenész. Időnként révtég tekintettel mered — úgy tűnik — a semmibe, akár órák hosszat magába (vagy inkább a világba?) mélyedve játszik, fura, ismeretlen hangzásokat csal elő, nekivadul és megnyugszik, harmóniákat teremt és harmóniákat borít föl, rövid futamokat hosszúnak éreztet és megfordítva, s mindenenközben vasfegyveléssel tartja magát összhangzattani, szerkezeti, melodikai törvényekhez. Tudja, mi az idő. Zenész.

Az időről persze egészen másképp tudott Proust és Lukács György, megint más-ként Csontváry és még jobban másként Bartók Béla. Az viszont vitathatatlan: a bennünk és mögöttünk-főlöttünk élő idő egészen hétköznapi megjelenési formáktól a roppant magas szintű előadóművészet különböző mélységeig terjedhet.

Amikor hétfőn este a Budapest Sportcsarnokban a jó öreg magyar szervezési technika következtében tumultuózus bejáratú jelenetekben tülegett tizenkétez ember a világ legújabbkori környezeti történelmének egyik legnevesebb gárdáját köszöntötte, ez az annyira változatos, kimeríthetetlenül összetett időfogalom speciális jelentéseket kapott. A Deep Purple, „minden idők legnagyobb hatású hard rock zenekara”, az iskola-teremtő szupercsapat ugyanis a verbális professzionisták minden jó és rossz tulajdonságával áldva-verve állt előttünk az időben.

A kezdet: túl a pánikgerjesztő-agonnyomakodás bejutáson, helykeresésen, *Ed-dan* — Ian Gillan hosszasan monologizál angolul, angyan elfigyelem, eléggé tájszólasosan, bókol a közönségnek, kicsit dicséri az országot, a várost — mi-közben az első-két-három szám, már tisztesség ne esék szólni, szinte csapnivaló, (És még csak nem is Deep Purple-szinten mérve. Tán még a néhai *Kristály* jobb napjaihoz képest is.) Közben *Ritchie Blackmore*, a legendás gitáros-zongorista hangszereivel valami baj van. Gillan beszél, a közönség üvölt, Blackmore-ék hangolgtatnak. Így veszi hátrára a dolgot egy világhírű együttes Budapesten?

Később kiderül: azért nem. Sőt. Ami túlzott könnyedség, hanyaveti nemtörődomség, alyolyan „lekent” stíl az egyes dalok előadásmódját jellemzi, részben szigorúan alkalmi, részben — igazi hivatalos óriás-ritinnal elleplezett. Ha esetleg kicsit „csúszkál” ez-az, tíz másodpercen belül tesznek róla, hogy megfelelőképpen ilyesmikről a netán kevésbé eksztatikus hangvételű. Idővel nem is hiányolok semmi mást — csak egy kis „slimséget”. Örömet, tipikusan Deep Purple-módra. Azt a rendkívül jellegzetes „Purple-soundot”, amely egyszerre jelenti ritmus (dob-basszus) lélegzetelállító, akár a világ nyugtalanító mivoltát, is megragadni képes zaklatottságát és a hosszú-hosszú improvizációs betéteket. Egymásnak önfeledten felegető, víftuóz hangszertudásra épülő szólókat. Gillan elképesztő hanganyagát, amellyel világhírűvé tette még a *Jézus Krisztus szupersztár* is.

Azután egyszerre ez is megváltozott. Először a legújabb 1984-es nagylemez címadó dala, a *Perfect Strangers*, azután...

... áhítatos csönd a teremben. *Jon Lord* bevezető futamai az orgonán. *Sweet child in time*. Édes gyermek az időben. A műfaj egyik legtekélyesebb darabja.

Egyre több gyertya gyullad meg a sportcsarnokban, a már eddig is maximális biztonsággal használt lézerhártya kifejezett mügöndal a gyönyörű dalra komponált. Ki tudja, mi minden ragadja magával ilyenkor az embert, hiszen a zene hatása köztudottan érzéki jellegű, de bizony, lehetséges most magukat Gillanekat, az évtizednyi zúrok után ismét összeállt eredeti nagy Deep Purple-t is valami mágikus erő keríti hatalmába. Ez már az a hangzás, az a zene, az a hangulat. És az a hatás: a lépcsőzetes építkezésű, vissza-visszatérő alaptéma variánsainak fokozása magával ragadó. A szólórésznel, észrevehető, végre már megszünt körülöttünk a világ, a szó szoros értelmében mintha belebújnának a dalba. Az édes gyermek az időben átlénygöl, ki tudja, mivé inkarnálódik, mindenestül látni,

amint apró lélekvesztő halad az idő-óceánon valamilyen távoli sziklás és nap-sütötte part felé. *Salvador Dali* szétfolyó-idoje a dob-szerelésre csavarodik, a melloból kiáltás törne föl az égbe, lelkesítő és kétségbeesett — az idő lebirhatatlanságával viaskodó. Büvölet.

Később persze minden megy tovább a maga útján. A Deep Purple egészen köznapi értelmezésekben is időgyermek: teljes bizton-sággal tudják, érzik, végrehajtják, amit láthatóan várnak tőlük, egy jótányival sem adván ki többet magukból, mint amennyit feltétlenül szükséges. Legfőbb csak nagy néha és szintén csak egyeni hangulatok: éppen csak belekor-tyintás a meregpohárba. Mondhatjuk, hogy az egész koncert eléggé változékony színvonalú (aminthogy az is), hogy az összteljesítmény erősen hullámozó, hogy a vége felé már majdnem mindegyik régi nagy szám előjön, a *Black Night* és a *Smoke on the Water*, a (*Ilusht* és a *Fireballt* kicsit hiányoltam) azért legalábbis sejdíteni kéne, mi minden is lehet — magasban és mélyben — ebben a mi vilá-lagunkban az idő. Még akkor is, ha nem zenész az ember.

Domonkos László

Kétszáz éves egyetem

Idén ünnepli fennállásának 200. évfordulóját az Allatorvostudományi Egyetem.

A jubileumra május 25. és 27. között ünnepi rendezvénysorozattal emlékezik az universitas: egyetemi tanácsülésen elevenítik fel az intézmény két évszázados történetét és fejlődését, kiemelkedő professzorainak munkásságát; hazai és nemzetközi tudományos üléseket, kerekasztal-beszélgéseket tartanak.

1787. februárjában született meg a magyar királyi helytartótanács utasítása arról, hogy létesüljön a Pesti Egyetem kebelében állatorvó-gyógyászati tanszék, amely az orvosokat állatjárvány-tani ismeretekkel látja el. 1851-ben már Pesti Allatorvó-gyógyintézet néven folyt az elsősorban gyakorlati jellegű képzés, s a kiegészítés utáni években készültek el azok az olasz reneszánsz stílusú épületek, amelyek

falaj között még ma is oktatnak. A múlt század utolsó évtizedeitől — a természettudományok kibontakozásával és fejlődésével — vált az akkor már főiskolai rangú, négyéves képzést folytató intézmény nemzetközi hírű, egyetemi színvonalú és szellemű állatorvó-si oktató-és kutatóbázissá.

A felszabadulás után néhány évig az Agrártudományi Egyetem önálló karaként, majd 1952-től Allatorvostudományi Főiskolaként folytatta munkáját az intézmény; hallgatói ekkor már doktori címmel végeztek tanulmányaikat. 1962-től Allatorvostudományi Egyetem néven működik az universitas, s ért el — nem utolsósorban a mezőgazdaság szocialista átszervezésével megnövekedett állatorvó-gyógyügyi teendők ellátására — az oktatás és a tudományos kutatás terén soha nem látott fejlődést.

Szovjet és magyar közös kiadványok

A szocializmus politikai rendszere — Funkció- és fejlődéstendenciák címmel jelentetett meg közös kiadványt a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem tudományos szocializmus tanszéke és a kijeji Állami Sevcsenko Egyetem filozófiai karának tudományos kommunizmus tanszéke. A kötet szerzői: Farkas Dezső és Vlagyimir Antonyenko tanszékvezető egyetemi tanárok. A közreadott tanulmányokban ismertetik Marx, Engels és Lenin nézeteit a szocializmus politikai rendszeréről, foglalkoznak a fejlettség szocialista társadalom politikai és gazdasági viszonyaival, a szocialista demokrácia tökéletesítésével, a politikai döntések tudományos megalapozottságának témájával, a politikai kultúra szintjének emelésével, s a nemzetközi kapcsolatok kérdésével. (MTI)